

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh. 0400 805 904
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**PURJEISIINI
TUULTA
ANNA**
**GE VIND
I SEGLEN**

Herättäjäjuhlat
Vaasassa 5.-7.2024

lauantai 6.7.2024
raamattutunti klo 11.00
Mia Anderssén-Löf

Veljet ja sisaret Kristuksessa! Jumalan rauha olkoon teidän kanssanne! Minulla on ilo jakaa kanssanne muutamia havaintoja Johanneksen evankeliumista, mutta rukoilkaamme ensin Jumalan johdatusta.

Jumala, meidän isämme. Johdata meitä Hengelläsi, niin että kuulemme evankeliumissa Jeesuksen äänen ja kasvamme uskossa häneen. Aamen.

Luen Johanneksen evankeliumin 15. luvusta, jakeet 11–17:

”Olen kertonut tämän teille, jotta iloni täyttäisi teidät ja jotta teidän ilonne olisi täydellinen. Minun käskyni on: rakastakaa toisianne niin kuin minä olen rakastanut teitä. Ei ole olemassa suurempaa rakkautta kuin se, että antaa henkensä ystäviensä vuoksi. Te olette ystäviäni, jos teette niin kuin käsken. En sano teitä enää palvelijoiksi, koska palvelija ei tiedä isäntänsä aikeita. Sanon teitä ystävikseni, koska olen kertonut teille kaiken, minkä Isältäni kuulin. Te ette valinneet minua, vaan minä valitsin teidät, jotta lähtisitte tuottamaan pysyviä hedelmiä. Kun teette niin, saatte kaiken, mitä pyydätte Isältä minun nimissäni. Tämän käskyn minä teille annan: rakastakaa toisianne.”

En tiedä miksi, mutta rakastan haastaa ennakkokäsityksiämme tekstistä. Minulla on valtava kunnioitus Raamatun tekstiä, Jumalan elävää ja vaikuttavaa sanaa, kohtaan. Kreikan ja heprean opintoni ovat myös tehneet minut tietoisiksi siitä, että käänös ei koskaan ole tarkka. Suhde yhden kielen sanan ja toisen kielen sanan välillä ei koskaan ole ”yksi yhteen”, niin sanotusti. Jos sanon ”ystävä” suomeksi ja kreikaksi, sävyt voivat kadota käänöksessä, sävyt voivat tulla mukaan. Lisäksi on huomattava, että sana ”ystävä” on voinut tarkoittaa jotain muuta kaksituhatta vuotta sitten kuin mitä se tarkoittaa nykyään kummassakin kielessä.

Tarkoittaako tämä sitä, että on mahdotonta ymmärtää Jumalan sanaa? Tarkoittaako tämä sitä, että Raamatun käänökseen ei voi luottaa? Ei, ei niin. Mutta se tarkoittaa, että meidän tulisi lähestyä Raamattua suurimmalla nöyryydellä ja kunnioituksella. Meidän tulee olla tietoisia siitä, että yrittäessämme ymmärtää Jumalaa ja Jumalan sanaa olemme kuten Paavali sanoo: ”Nyt näemme vain arvoituksellisen kuvan, kuin kuvastimesta.”

Rakastan Raamatun tutkimista, ja olen tehnyt sitä pienestä pitäen, mutta erityisesti siitä lähtien kun nuorena tulin uskoon Jeesukseen Kristukseen. Siitä on nyt noin 25 vuotta. Sen jälkeen olen myös tutkinut Raamattua ja työskennellyt sen parissa. Silti tunnen itseni yhä pieneksi sen edessä ja

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh. 0400 805 904
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**PURJEISIINI
TUULTA
ANNA**
**GE VIND
I SEGLEN**

 Herättäjäjuhlat
Vaasassa 5.-7.2024

alan uskoa, että tulen aina tuntemaan niin. Raamattu ei koskaan lakkaa hämmästyttämästä ja kiehtomasta minua.

Raamatun tutkimisen haastavin osa on antaa Hengen ja ymmärryksen uudistua, kuten Paavali kirjoittaa. On paljon sellaista, mitä luulemme tietävämmme Raamatusta, mitä siellä ei lue. Esimerkiksi ei lue, että Eeva söi omenan – se saattoi olla viikuna tai banaani. Ei lue, että itämaan tietäjiä oli kolme – heitä saattoi olla viisi tai kymmenen. Ei lue, että käskyjä oli kymmenen.

En sano tätä horjuttaakseni uskoamme Sanaan, vaan avatakseni meidät näkemään pidemmälle. Me harjoitamme nöyryyttä, jotta emme luota liikaa omaan tietämykseemme ja kykyihimme, vaan luotamme enemmän siihen, että Jumala Hengellään avaa meille Sanan.

Mennään siis tekstiimme Johanneksen evankeliumista ja katsotaan sen konsteksia.

Johanneksen evankeliumi on uusin neljästä evankeliumista, jotka kanonisoitiin, eli noin 100-luvulta lähtien kristillinen kirkko hyväksyi ne aidoiksi kertomuksiksi Jeesuksesta Kristuksesta, jotka heijastavat kristillistä uskoa. Nykyinen Raamatun kaanon kristallisoitui 200-luvulla ja 300-luvulla sen kokoonpano sai virallisen aseman kristillisen kirkon pyhänä kirjana.

Koska Johanneksen evankeliumi on myöhään kirjoitettu, ja koska tiedämme, että useimmilla kristillisillä kirkoilla oli 100-luvulla kokoelma, joka sisälsi nykyiset neljä evankeliumia, Apostolien teot, kolmetoista Paavalin kirjettä, ensimmäisen Pietarin kirjeen ja ensimmäisen Johanneksen kirjeen, voimme olettaa, että Johannes, kun hän kirjoitti evankeliumiaan, tunsikin muut kolme evankeliumia. Miten ne syntyivät, on edelleen tutkimuskysymys, mutta näyttää siltä, että Markuksen evankeliumi on vanhin. Mielipiteet eroavat sen jälkeen; yleisimmin ajatellaan, että Matteus ja Luukas käyttävät Markusta pohjana tai runkona evankeliumeilleen. On kuitenkin myös teoria, jonka mukaan Markus, Matteus ja Luukas kaikki käyttävät yhteistä lähdeä Q, joka oli suullinen tai kirjallinen perimätieto Jeesuksen sanoista ja anekdooteista.

Meitä kiinnostaa kuitenkin se, että voimme olettaa, että Johannes tiesi, että hänen kollegansa Markus, Matteus ja Luukas olivat myös kirjoittaneet evankeliumit. Ehkä hän oli lukenut ne, ehkä hänellä oli ne käytettävissään kirjoittaessaan omaa evankeliumiaan. Se selittäisi yhtä ja toista, mihin palaamme.

Pysähdytään vielä hetkeksi neljän evankeliumin äärelle. Haluan kiinnittää huomiota muutamaankin yksityiskohtaan, jotka voivat auttaa meitä kuulemaan evankeliumit paremmin.

Kun Luukas aloittaa evankeliuminsa, hän toteaa ensimmäisessä luvussa: ”Arvoisa Teofilos, moni on jo yrittänyt laatia kertomusta niistä asioista, jotka meidän keskuudessamme ovat tapahtuneet.” [...] ”Minäkin olen tutkinut asiaa perusteellisesti, ja siksi koin aiheelliseksi kirjoittaa sinulle. Haluan kirjoittaa jäsennellysti, jotta ymmärtäisit, kuinka luotettavaa oppia olet saanut.” Kiinnittäkäämme huomiota kolmeen asiaan:

1. Luukas tietää, että monet ovat kirjoittaneet Jeesuksen tarinan ennen häntä. Verbin muoto, jota hän käyttää, ἐπεχείρησεν, viittaa tapahtumiin, jotka ovat päättyneet.
2. Luukas toteaa, että ”myös hän” on päättänyt perin pohjin tutkia kaiken alusta asti ja kirjoittaa sen järjestyksessä. Kyseessä on siis tietoinen, systemaattinen työ.
3. Luukas osoittaa sanansa Teofilokselle, ja hän tekee sen ylevällä tavalla, ikään kuin kohdistaisi sen korkea-arvoiselle henkilölle. Emme voi kuitenkaan sivuuttaa sitä, että sana Teofilos tarkoittaa ”Jumalan ystävä”. Tämä voi olla tapa anonymisoida vastaanottaja, mutta se voi myös tarkoittaa, että Luukas kohdistaa sanansa Jumalan ystäville.

Meidän tulee siis olla avoimia sille, että evankeliumeista on paljon enemmän tietoa kuin mitä silmät ensin havaitsevat. Minusta on myös kiehtovaa ajatella eroa sen välillä, miten Jumala antoi Moosekselle kivitaulut Siinain vuorella. Toisen Mooseksen kirjan kahdeskymmenesneljäs luvun ja kahdestoista jae kertoo: ”Herra sanoi Moosekselle: »Nouse tälle vuorelle minun luokseni ja odota täällä. Minä annan sinulle kivitaulut, joihin olen kirjoittanut lain ja käskyt, että voisit opettaa ne kansalle.» Kun Jumala itse tulee ihmiseksi Jeesuksessa Kristuksessa, hän antaa ihmiselle Hengen, jonka avulla levittää ilosanoman. Luukas näki tarpeen: ”...siksi koin aiheelliseksi kirjoittaa sinulle. Haluan kirjoittaa jäsennellysti, jotta ymmärtäisit...”

Johannes puolestaan kuvaa runollisesti prologissaan, kuinka Sana tuli lihaksi. Johanneksen evankeliumin ensimmäinen luku: ”Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi oikeuden tulla Jumalan lapsiksi, kaikille, jotka uskovat häneen. He eivät ole syntyneet verestä, eivät ruumiin halusta, eivät miehen tahdosta, vaan Jumalasta. Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me saimme katsella hänen kirkkauttaan, kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalle antaa. Hän oli täynnä armoa ja totuutta. [...] hänen täyteydestään me kaikki olemme saaneet, armoa armon lisäksi. Lain välitti Mooses, armon ja totuuden toi Jeesus Kristus.”

Johannes kertoo edelleen, evankeliuminsa lopussa, 21:25, että Jeesuksen tekemistä asioista olisi paljon enemmän kerrottavaa, ja jos hän kertoisi kaiken, maailma ei riittäisi niille kirjoille, jotka silloin olisi kirjoitettava. Se, että Johannes todennäköisesti oli lukenut ja ehkä jopa omistanut muiden evankeliumien tekstit kirjoittaessaan omaa evankeliumiaan, on arvokasta meille, kun yritämme ymmärtää, miksi evankeliumiteksti, joka meillä nyt on edessämme, Joh. 15:11–17, näyttää siltä miltä se näyttää.

Johannes ei esimerkiksi mainitse, että Jeesus on juuri asettanut ehtoollisen puhuessaan tätä puhetta. Voimme päätellä sen vertaamalla tapahtumien kulkua Matteuksen evankeliumiin. Johannes ei myöskään kerro, että kyseessä oli pääsiäisateria. Sen sijaan Johannes kiinnittää huomiota muihin asioihin, kuten siihen, että Jeesus ”järkyttyi syvästi” puhuessaan siitä, kuka hänet pettää, ja että se opetuslapsi, jota Jeesus rakasti, nojasi hänen rintaansa vasten.

Johannes näyttää yleisesti kiinnittävän enemmän huomiota Jeesuksen henkilöön ja hänen vuorovaikutukseensa ihmisten kanssa kuin olosuhteisiin. Tämä voimme tietysti ymmärtää persoonallisuuseroiksi neljän evankelistan välillä. On kuitenkin myös mahdollista, että Johannes pyrki täydentämään muita evankeliumeja samalla tavalla kuin Luukas näyttää aikoneen lisätä

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh. 0400 805 904
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**PURJEISIINI
TUULTA
ANNA**
**GE VIND
I SEGLEN**

Herättäjäjuhlat
Vaasassa 5.-7.7.2024

oman äänensä Jeesuksesta kertovien kertomusten joukkoon, jotka olivat olemassa, kun hän alkoi kirjoittaa omaa evankeliumiaan. Kuten muistatte, verbimuoto, jota Luukas käytti, viittaa päätyneisiin tapahtumiin. Voimme siis olettaa, että evankelistojen ja evankeliumien välillä on vuorovaikutusta.

Käännöksissämme luvut 14–17 Johanneksen evankeliumissa on otsikoitu ”Jäähyväispuheeksi”. Tässä haluan kiinnittää huomionne siihen, että Jeesus oli useaan otteeseen ennustanut, että hänet ristiinnaulitaan, kuolee ja nousee ylös. Jeesus ilmestyi opetuslapsilleen useaan otteeseen ylösnousemuksen jälkeen. Matteuksen evankeliumin 20. luvussa keskustellaan siitä, kuka saa istua kenen vieressä taivasten valtakunnassa. Näyttää siis siltä, että sekä Jeesus että opetuslapset ymmärsivät, että he tulevat olemaan jälleen yhdessä, vaikka he myös epäilivät ja eivät ymmärtäneet. Mutta onko oikeudenmukaista, että puhe kantaa otsikkoa ”jäähyväispuhe”? Kenen jäähyväiset nämä ovat? Jeesus ei ilmeisesti aio jättää opetuslapsiaan, ja opetuslapset, kuten tiedämme, pitivät myös kiinni hänestä ylösnousemuksen ja taivaaseenastumisen jälkeen. Miten suhtautumisemme tekstiin muuttuu, jos emme ajattele sitä jäähyväispuheena? Sana ”jäähyväiset” ei ole tekstissä, vaan vain otsikossa, ja se on kääntäjien, jossain määrin perinteen luoma. Muistakaamme periaate: älä lisää mitään, älä poista mitään. Kuuntele vain.

Evankeliumiteksti, joka meillä nyt on edessämme, Joh. 15:11–17, on siis osa kolmen luvun kokonaisuutta. Viimeinen näistä kolmesta luvusta on Jeesuksen rukous meidän puolestamme, hänen kirkkonsa puolesta.

Valitsin tämän tekstin kysytyäni Herralta, ja silloin mieleeni tuli tämä. ”Te olette ystäviäni”, sanoo Jeesus jakeessa 14. ”En sano teitä enää palvelijoiksi.” Tämä yhdistää meitä kristittyinä, riippumatta taustoistamme tai näkemyksistämme. Olemme Jeesuksen ystäviä. Mitä se tarkoittaa?

Kreikan sana ystävä, φίλος, sisältää vivahteen rakkaudesta. Rakas ystävä, kallis ystävä. Sitä käytettiin samalla tavalla kuin latinalaista sanaa amicus, joka sisältää saman sävyn omistautumisesta. Meidän ehkä myös kannattaa pysähtyä hetkeksi ja kysyä, mitä me tarkoitamme sanalla ”ystävä”. Kuinka monta ystävää sinulla on Facebookissa? Kuinka monta ystävää sinulla on, joille voit soittaa? Kuinka monta ystävää joille haluat soittaa?

Ystävän saaminen ja ystävänä oleminen on ihanaa myös silloin, kun se on vaikeaa. Jeesuksen ystävät kautta aikojen ovat saaneet kokea tämän. Rakkaus Kristukseen on saanut ihmiset antamaan ja vastaanottamaan – ei aina helppo sanoa, kumpi on vaikeampaa. Rakkaus Kristukseen on saanut ihmiset kuolemaan hänen puolestaan ja elämään hänen puolestaan – ei aina helppo sanoa, kumpi on vaikeampaa siinäkin.

Rakkaus kestää kaiken, uskoo kaiken, toivoo kaiken ja kärsii kaiken. On ihanaa saada kokea se. Kaikesta, mitä voimme viljellä, viljelkäämme rakkautta. Jeesus varoittaa meitä siitä, että rakkaus kylmenee useimmilta, kun laittomuus lisääntyy ja loppu on lähellä, Matteus 24:12. Kaikesta, mitä voimme pyytää, etsiä ja ruokkia elämässämme, olkoon rakkaus Kristukseen ensimmäinen ja tärkein. Muistattekko, mikä käsky Jeesuksen mielestä on suurin? ”Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh. 0400 805 904
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**PURJEISIINI
TUULTA
ANNA**
**GE VIND
I SEGLEN**

 Herättäjäjuhlat
Vaasassa 5.-7.7.2024

sydämestäsi, koko sielustasi ja mielestäsi. Tämä on käskyistä suurin ja tärkein. Toinen yhtä tärkeä on tämä: Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Näiden kahden käskyn varassa ovat laki ja profeetat.”

Rakkaus Kristukseen on kuin silmälasit, jotka korjaavat näkömme, jotta voimme nähdä selkeästi lähimmäisemme ja itsemme. Samojen lasien avulla voimme myös lukea Raamattua ja kysyä, mikä ajaa Kristusta, *was Christum Dreibt*, kuten Martin Luther toistuvasti kysyi.

Olemme siis kutsutut ystävyteen Kristuksen kanssa. Hän kutsuu meitä ystäviksi, ei enää palvelijoiksi. Sen lisäksi, että on ihanaa olla jonkun ystävä, se tuo mukanaan myös vastuuta. Ei ole ystävä velvollisuudesta, vaan rakkaudesta; siksi vastuu on myös vapaaehtoista. Mutta olla ystävä, ainakin jos on hyvä ystävä, rakas ystävä, siihen liittyy vastuu. Kaveria ei jätetä.

Miehelläni on kolme lapsuudenystävää, kaikki Pedersörestä Pohjanmaalta. Nyt asumme Porvoossa maan toisessa päässä. Muutama viikko sitten he kolme varasivat junaliput ja tulivat viettämään viikonloppua kanssamme nähdäkseen, kuinka meillä menee ja ollakseen yhdessä. Olin iloinen mieheni puolesta, että hänen ystävänsä vaivautuivat tulemaan. Olin niin iloinen, että nautin ruoanlaitosta, vuoteiden petaamisesta ja saunan lämmittämisestä. Hänen ystävänsä ovat minun ystäviäni.

Yksi Jeesuksen ystävästä oli Johannes Kastaja. Hän antaa kauniin kuvauksen heidän ystävyytensä epäitsekästä rakkaudesta Johanneksen evankeliumin kolmannessa luvussa: ”Sulhanen on se, jolla on morsian. Mutta sulhasen ystävä seisoo hänen vieressään ja kuuntelee, mitä hän puhuu, ja iloitsee suuresti sulhasta kuunnellessaan. Niin iloitsen minäkin, ja iloni on nyt täydellinen. Hänen on tultava suuremmaksi, minun pienemmäksi.”

Kun Jeesus sanoo ”te olette ystäviäni”, hän puhuu meille kaikille, monikossa. Hän puhuu meille yhteisönä. Paavali kirjoittaa Roomalaiskirjeen viidennessätoista luvussa, jakeessa 7: ”Hyväksykää siis toinen toisenne, niin kuin Kristuskin on hyväksynyt omikseen teidät, Jumalan kunniaksi.” Jos olen Jeesuksen ystävä, en voi ohittaa sitä, että Jeesuksella on ystäviä, jotka ovat hänelle rakkaita, vaikka he ovat minulle tuntemattomia.

Voinko sanoa, että hänen ystävänsä ovat minun ystäviäni, vaikka en tunne heitä? Mitä se tarkoittaa? Miten haluan kunnioittaa ystävyttäni Jeesukseen ottamalla vastaan hänen ystävänsä? Nautinko ruoanlaitosta, vuoteiden petaamisesta ja saunan lämmittämisestä Jeesuksen ystäville, kuten tein mieheni lapsuudenystävälle?

Teenkö sen myös, jos he eivät jaa näkemystäni kasteesta? Teenkö sen, jos he kuuluvat kirkkoon, jonka kanssa kirkollamme ei ole ehtoollisyhteyttä? Teenkö sen, jos heillä ei ole samaa näkemystä avioliitosta kuin minulla, jos heidän rukouselämänsä näyttää erilaiselta kuin omani? Teenkö sen, jos he epäilevät tai jos he ovat tunteettoman mustavalkoisia tulkinnoissaan?

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh. 0400 805 904
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**PURJEISIINI
TUULTA
ANNA**
**GE VIND
I SEGLEN**

Herättäjäjuhlat
Vaasassa 5.-7.2024

”Tämän minä käsken teitä: että te rakastaisitte toisianne”, sanoo Jeesus jakeessa 17. Ottaen huomioon, kuinka painokkaasti Jeesus sanoo sen, on mielenkiintoista, että emme ota tätä vakavammin. Verbi, jota hän käyttää, ἐντέλλομαι, käytetään myös laista, jonka Jumala antoi Mooseksen kautta. Jeesus siis käskää meitä koko taivaan painolla. Sen pitäisi herättää meissä ajatuksia, kun hylkäämme toisemme, puhumme pahaan toisistamme tai olemme välinpitämättömiä toisiamme kohtaan. Jeesus sanoo: ”Tämän käskyn minä teille annan: rakastakaa toisianne.”

Miksi meidän pitäisi tehdä se, paitsi että se on Jeesuksen käsky, että olemme Jeesuksen ystäviä ja että se yleisesti ottaen on rakentavaa? Jeesus sanoo jakeessa 11: ” Olen kertonut tämän teille, jotta iloni täyttäisi teidät ja jotta teidän ilonne olisi täydellinen. Minun käskyni on: rakastakaa toisianne niin kuin minä olen rakastanut teitä.”

Jos emme tee sitä rakkaudesta häneen tai rakkaudesta lähimmäiseemme, voimme tehdä sen myös rakkaudesta itseemme: ”...että minun iloni olisi teissä ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi.” Voimme siis luottaa siihen, että jos teemme tämän hänen vuokseen, se myös tuottaa meille iloa ja eheytyä. Jeesus sanoo Matteuksen mukaan 11:29: ”Ottakaa minun ikeeni harteillenne ja katsokaa minua: minä olen sydämeltäni lempeä ja nöyrä. Näin teidän sielunne löytää levon.”

Mutta vaikka näemme tämän ja haluamme tämän, kaipaamme sitä ja koemme yhä uudelleen, kuinka vahingoitamme toisia ja itseämme, kun jäämme jälkeen rakkaudessa, emme kykene siihen. Jeesus sanoo jakeessa 13: ”Ei ole olemassa suurempaa rakkautta kuin se, että antaa henkensä ystäviensä vuoksi.”

Jeesus antoi henkensä meidän puolestamme sovittaakseen meidän syntimme. En voisi tehdä samaa, myös siksi että rakkaus lastani kohtaan velvoittaa minua elämään. Olen ihminen, rakkaudenti on rajallinen. Myös oma särkyneisyteni ja kylmyyteni estävät minua rakastamasta täydellä voimalla. Itsekeskittyneisyys saa minut katsomaan itseäni, kun minun pitäisi nähdä muita. Ylpeys voi estää minua edes myöntämästä tätä, niin että korvaan, tukahdutan ja kiellän sen.

Mutta onneksi kaveria ei jätetä. Jumala on antanut meille ripittäytymisen välineeksi auttamaan meitä tunnistamaan syntimme ja puutteemme, jotta voimme jälleen toivoa ja uskoa anteeksiantamuksen voimalla. Paavali kirjoittaa Roomalaiskirjeen kolmannessa luvussa: ”Kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat vailla Jumalan kirkkautta mutta saavat hänen armostaan lahjaksi vanhurskauden, koska Kristus Jeesus on lunastanut heidät vapaiksi.”

Emme kykene rakastamaan kuten hän, emmekä aina hyviä ystäviä, ei hänelle eikä toisillemme. Mutta hän tietää sen. Siksi hän kuoli ristillä. Siksi olemme saaneet Pyhän Hengen kasteessa, Raamatun, ehtoollisen ja kristillisen yhteisön. Älkäämme viilentykö rakkaudessaamme, vaan jatkakaamme kasvamaan uskossa Kristukseen siihen päivään asti, kunnes kohtaamme häntä kasvoista kasvoihin.

Kristuksen ystävät, menkää Jumalan rauhassa ja palvelkaa Herraa.